

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 17 października 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II C 660/16 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo M. K. przeciwko D. K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 marca 2015 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VI ACa 1051/14, prowadzonej z powództwa D. K. przeciwko M. K..

(wyrok – k. 307)

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, wydanym w sprawie o sygn. akt III C 904/12 prowadzonej z powództwa D. K. przeciwko M. K., pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy – ugodę sądową z dnia 22 lutego 2011 roku zawartą przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. III Ns 831/10 w zakresie punktu 4 ugody ponad kwotę 6.638,69 złotych i w pozostałym zakresie postępowanie umorzył.

Wyrokiem z dnia 31 marca 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VI ACa 1051/14, Sąd Apelacyjny w Warszawie w punkcie 1 oddalił apelację M. K. do powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie oraz w punkcie 2 zasądził od M. K. na rzecz D. K. sumę 3.617 złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił zażalenie M. K. na punkt 2 wyżej przywołanego wyroku z dnia 31 marca 2015 roku.

Nadto, Sąd Rejonowy wyjaśnił powodowy oddalenia wniosków dowodowych powoda zgłoszonych w pozwie. Wskazał, iż podlegały one oddaleniu jako nie dotyczące okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Wszystkie twierdzenia powoda zawarte w pozwie, jak wskazał Sąd I instancji, dotyczą okoliczności istniejących przed wydaniem wyroku stanowiącego opisany w pozwie tytuł wykonawczy. Powództwo przeciwegzekucyjne w odniesieniu do tytułu wykonawczego, jakim jest wyrok sądowy, może być natomiast oparte wyłącznie na okolicznościach, które miały miejsce już po powstaniu tego tytułu, tj. po wydaniu wyroku.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Sąd I instancji wskazał w pierwszej kolejności, iż z uwagi na treść art. 339 § 1 k.p.c. wyrok wydany w niniejszej sprawie ma charakter zaoczny.

Następnie przywołał treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a mianowicie, iż dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności będącego orzeczeniem sądowym, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane. Dodał, iż z treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz z wyrażonej w art. 365 § 1 k.p.c. zasady mocy wiążącej prawomocnych orzeczeń sądowych wynika, że dłużnik nie może oprzeć powództwa przeciwegzekucyjnego skierowanego przeciwko tytułowi wykonawczemu będącemu orzeczeniem sądu na innych okolicznościach niż objęte dyspozycją art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., tj. w szczególności nie może skutecznie kwestionować istnienia w dacie wydania prawomocnego orzeczenia sądowego obowiązku stwierdzonego w tym orzeczeniu.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy stwierdził, że powód w uzasadnieniu swojego roszczenia o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie przywołał żadnych okoliczności, które zaistniałyby już po powstaniu tego tytułu i mogły choćby potencjalnie skutkować wygaśnięciem lub prawną niemożnością egzekwowania obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym. Powód oparł swoje roszczenie, jak podkreślił Sąd Rejonowy, na twierdzeniach mających – w jego ocenie – uzasadniać brak podstaw do obciążenia go w stosunku do pozwanej kosztami procesu w sprawie prowadzonej w I instancji przed Sądem Okręgowym w Warszawie (sygn. akt III C 904/12) oraz w II instancji przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie (sygn. akt VI ACa 1051/14), tj. w istocie kwestionował zasadność rozstrzygnięć zawartych w wyżej przywołanych, prawomocnych wyrokach sądowych, w tym zasadność zawartego w punkcie 2 wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 marca 2015 roku obciążenia go obowiązkiem zapłaty na rzecz D. K. kwoty 3.617 złotych z tytułu kosztów procesu. Sąd Rejonowy zwrócił przy tym uwagę na okoliczność, iż w powództwie przeciwegzekucyjnym dłużnik nie może skutecznie kwestionować zasadności uprzednio wydanych i obecnie już prawomocnych orzeczeń sądowych. Natomiast powód nie przywołał w pozwie ani w dalszych swoich pismach procesowych żadnych okoliczności faktycznych, które zaistniałyby już po powstaniu tytułu egzekucyjnego (tj. po ogłoszeniu wyroku SA w Warszawie) i które skutkowałyby wygaśnięciem lub prawną niemożnością egzekwowania obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, tj. obowiązku zapłaty na rzecz D. K. kwoty 3.617 złotych z tytułu kosztów procesu. Twierdzenia powoda dotyczyły natomiast okoliczności związanych z zapłatą na rzecz niego przez D. K. kwoty przyznanej mu w ugodzie sądowej zawartej w sprawie o sygn. akt III Ns 831/10 przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, a zatem odnosiły się do kwestii objętych rozstrzygnięciem w wyżej przywołanych wyrokach SO w Warszawie i SA w W..

Sąd Rejonowy wskazał dodatkowo, że – jak wynika z kopii odpisu uzasadnienia postanowienia SA w Warszawie z dnia 13 listopada 2015 roku – już w postępowaniu zażaleniowym dotyczącym zawartego w punkcie 2 wyroku SA w W. z dnia 31 marca 2015 roku rozstrzygnięcia o kosztach procesu M. K. podnosił okoliczności dotyczące swojej sytuacji finansowej. Sąd Rejonowy dodał, iż trudna sytuacja majątkowa dłużnika nie jest okolicznością skutkującą wygaśnięciem nałożonego na niego w prawomocnym orzeczeniu sądowym obowiązku lub mogącą uzasadniać powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Nie jest także tego rodzaju okolicznością umorzenie należności sądowych obciążających powoda na podstawie zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie. Nadto powód (urodzony w (...) roku) nie przywołał w niniejszym postępowaniu żadnych okoliczności pozwalających na przyjęcie, że po powstaniu opisanego w pozwie tytułu egzekucyjnego ze względów od siebie niezależnych został w sposób trwały pozbawiony możliwości uzyskiwania dochodów. Sam fakt uzyskiwania niskich dochodów przez powoda nie powoduje natomiast wygaśnięcia obowiązków pieniężnych powoda, jak również nie skutkuje prawną niedopuszczalnością egzekwowania wykonania tych obowiązków przez powoda.

Wobec powyższego, Sąd I instancji uznał, iż powództwo przeciwegzekucyjne podlegało oddaleniu w całości, jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód.

M. K. zaskarżył przedmiotowy wyrok w całości.

W uzasadnieniu apelacji skarżący, jak w uzasadnieniu pozwu, przywołał okoliczności dotyczące podstawy faktycznej wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt III C 904/12 z powództwa D. K. przeciwko M. K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej z dnia 22 lutego 2011 roku zawartej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt III Ns 831/10 oraz kwestionował zasadność obciążenia go kosztami procesu w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie wydanym

w sprawie o sygn. akt VI ACa 1051/14. Ponadto skarżący powołał się na swoją trudną sytuację materialną i majątkową, którą uwzględnił prezes Sądu Okręgowego w Warszawie umarzając należności sądowe objęte w/w wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku, a którą zignorował Sąd rozpoznający powództwo w niniejszej sprawie.

(apelacja – k. 323-326)

Na terminie rozprawy w dniu 7 czerwca 2017 roku pozwana wniosła o oddalenie apelacji.

(protokół rozprawy – k. 352)

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Podkreślić na wstępie należało, iż apelacja zawierała wyłącznie powtórzenie argumentów z pozwu, których ocenę Sądu I instancji jako niespełniających przesłanek art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., Sąd II Instancji w pełni podziela.

Skarżący nie kwestionował przyjętej przez Sąd Rejonowy podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a jedynie stwierdził, iż Sąd ten zignorował znaczenie przywołanych przez niego okoliczności. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał właściwej ich oceny w kontekście podstaw powództwa opozycyjnego. Podkreślić bowiem należało, iż powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie może prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądowym.

Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Zasadność roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego, nie może więc być oparte na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego.

Ponadto, podstawą pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie może być, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, sytuacja materialna dłużnika. Fakt, iż Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie korzystając ze swojego uprawnienia wynikającego z art. 121 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2016/623 z zm.) umorzył koszty sądowe, którymi obciążony został skarżący w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 lipca 2013 roku, sygn. akt III C 904/12, nie daje podstaw do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku wydanego na skutek apelacji od w/w wyroku, w którym skarżący został obciążony kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez drugą stronę. Dodać należało, iż niekorzystna zmiana sytuacji materialnej czy życiowej dłużnika, i to nawet taka która nastąpiła po powstaniu tytułu egzekucyjnego, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie, nie stanowi zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.